

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

**przeprowadzonej w Zespole Szkół Technicznych
im. płk. Gwidona Langera w Cieszynie w roku szkolnym 2015/ 2016**

WSTĘP

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Zespole Szkół Technicznych w Cieszynie w roku szkolnym 2015/2016.

Podstawa prawna przeprowadzenia ewaluacji: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2009r. Nr 168 poz. 1324), oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 maja 2013r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2013 r. poz. 560).

W przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej zastosowano procedury i narzędzia badawcze opracowane przez Zespół ds. Ewaluacji w składzie:

mgr Anita Pokrywa
mgr inż. Leszek Kołodziej
mgr Anna Bogacz
ks. Marcin Wróbel
mgr Alicja Rybczyńska
mgr inż. Grzegorz Grzęda

Zespół zapoznał się z przedmiotem ewaluacji, podstawami prawnymi i kryteriami przeprowadzania ewaluacji wewnętrznej. Opracowano plan i harmonogram ewaluacji w placówce, dobrano metody i próby badawcze, stworzono narzędzia badawcze. Obejmowały one ankiety skierowane do uczniów technikum i szkoły zawodowej. Zróżnicowanie źródeł danych pozwoliło na zebranie wyników o dużej wiarygodności. Na podstawie zebranych danych sporządzono raport.

Ewaluacja realizowana była od 30 stycznia do 30 kwietnia 2016 r.

W trakcie badań przeprowadzono:

- ankietowanie uczniów klas Zasadniczej Szkoły Zawodowej i Technikum, badaniem objęto 250 uczniów (50% populacji uczniów)

PROJEKT EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ W ROKU SZKOLNYM 2015/2016

1. Przedmiot: pytanie kluczowe, cel i zadania ewaluacji.

Przedmiot: badanie przydatności programu profilaktycznego w zakresie uzależnień – substancje psychoaktywne (dopalacze).

Pytanie kluczowe:

1. Jaka jest skala zagrożeń związana z zażywaniem środków psychoaktywnych w szkole?

2. Czy dostarczona wiedza na temat szkodliwości stosowania środków uzależniających (narkotyki) jest wystarczająca?

Cel: zebranie informacji o skuteczności działań wśród uczniów.

Zadania: podjęcie decyzji o optymalizacji ewaluowanego programu – podniesienie jego jakości.

Wyniki ewaluacji zostaną wykorzystane do wprowadzenia niezbędnych korekt w zakresie treści, metod oraz form realizacji programów/działań profilaktycznych.

2. Metoda badawcza i techniki zbierania danych.

W trakcie badania zostanie zastosowana metoda sondażu diagnostycznego, która jest sposobem gromadzenia wiedzy o opiniach i poglądach wybranych zbiorowości, nasilaniu się i kierunkach rozwoju określonych zjawisk. Potrzebne dane zbierane będą za pomocą technik: kwestionariusza-ankiety.

3. Próba badawcza i przebieg badania.

Badaniem objęto 250 uczniów technikum i zasadniczej szkoły zawodowej. Kwestionariusze ankiet dla uczniów zostały rozdane uczniom i wypełnione na godzinie wychowawczej.

3. Analiza i interpretacja zgromadzonych danych.

Ankieta miała na celu zbadanie, na ile działania profilaktyczne szkoły pomagają uczniom w zdobywaniu wiedzy na temat szkodliwości stosowania substancji psychoaktywnych. Pytania zawarte w ankiecie miały charakter zamknięty oraz otwarty.

Harmonogram ewaluacji :

Przygotowanie ankiety dla uczniów do 31.01.2016r.

Zbieranie danych: ankietowanie uczniów do 31.03.2016r.

Analiza danych: do 15.05.2016r.

Raportowanie: do 24.06.2016r.

Analiza ankiet – wersja dla uczniów

SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE W SZKOLE

Wskaż, która z poniższych definicji najlepiej opisuje dopalacze:

- nazwa różnego rodzaju produktów zawierających substancje psychoaktywne, które nie znajdują się na liście środków kontrolowanych przez ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii których spożycie ma na celu wywołanie w organizmie jak najwierniejszego efektu narkotycznego substancji zdelegalizowanych; 150
- Środki zwiększające sprawność fizyczną , umysłową oraz zmniejszające zapotrzebowanie na sen 25
- Legalne, bezpieczniejsze odpowiedniki narkotyków 14
- Produkty kolekcjonerskie nie przeznaczone i nie wskazane do spożycia 20

1. Skąd czerpiesz informację na temat dopalaczy?

- ze szkoły 96
- od znajomych 56
- z telewizji 110
- z Internetu 122
- z gazet 31
- inne 19 (kolega, kazanie, nauczyciele, nie interesuję się, środowisko gangsterów i psychopatów)

2. Czy Twoim zdaniem dopalacze mogą być szkodliwe?

- zdecydowanie tak 140
- raczej tak 63
- nie mam zdania 32
- raczej nie 13
- zdecydowanie nie 14

3. Jakiego rodzaju niebezpieczeństwo niesie ze sobą zażywanie dopalaczy? (możesz zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

- mają szkodliwy wpływ na zdrowie fizyczne 162
- mają szkodliwy wpływ na psychikę 183
- mogą spowodować utratę zdrowia lub życia 166
- nie mam zdania 34
- mają korzystny wpływ na zdrowie fizyczne 14
- mają korzystny wpływ na psychikę 10
- ich zażywanie nie niesie ze sobą żadnego ryzyka 19

4. Spróbuj ocenić jak dużej ilości młodzieży w naszej szkole dotyczy problem dopalaczy

- śladowej 81
- małej 76
- umiarkowanej 55
- dużej 34

2 (nie wiem bo nie biorę)

5. Czy dopalacze mogą według Ciebie uzależniać?

- zdecydowanie tak 106
- raczej tak 84
- nie mam zdania 35
- raczej nie 17
- zdecydowanie nie 12

6. Czy Twoim zdaniem sprzedaż i zażywanie dopalaczy powinno być zabronione?

- Tak 198

- nie 45

7. Jakie zdanie na temat dopalaczy mają Twoi rówieśnicy?

- w większości są przeciwni dopalaczom 53 59
- w większości są zwolennikami dopalaczy 38
- nie mają wyrobionej opinii na temat dopalaczy 103

8. Jakie efekty przynoszą dopalacze? (możesz zaznaczyć darnią ilość odpowiedzi,)

- nadmierna wesołość, ale też przygnębienie i przerażające uczucie pustki 102
- pobudzenie psychoruchowe powodujące brak potrzeby snu 125
- zbyt silne pobudzenie i agresywne zachowanie 136
- kolorowe wizje, ale też przerażające halucynacje i zawroty głowy 142

9. Proszę określić jak niebezpieczne według Ciebie jest zażywanie dopalaczy

- bardzo niebezpieczne 113
- niebezpieczne 94
- nie mam zdania 35
- istnieje pewne ryzyko 28
- znikome ryzyko 12

10. Jakie są Twoim zdaniem przyczyny zażywania dopalaczy przez młodzież?

- silny stres 117
- patologie rodzinne 119
- przynależność do ugrupowań młodzieżowych 108
- problemy w nauce 75
- ciekawość 144
- chęć odurzenia 97
- inne 25 (nie wie, problemy życiowe, chęć popisania się, cwaniactwo, aby zaimponować)

11. Spróbuj określić w skali od 1 do 5 jak łatwo jest się uzależnić od dopalaczy.

- zdecydowanie łatwo 73
- raczej łatwo 86
- nie mam zdania 82
- raczej trudno 19
- zdecydowanie trudno 10

12. W jakim celu młodzież sięga po dopalacze?

- żeby się zrelaksować 118
- aby spotęgować doznania podczas imprez 123
- aby uciec od problemów 141
- żeby móc się skupić, odnieść lepsze wyniki w nauce 51
- żeby zbratać się z innymi 85
- o inne 26 (nie wie, ciekawość, chęć odurzenia się)

13. Gdzie Twoim zdaniem najczęściej dochodzi do zażywania dopalaczy?

- w domu 41
- w szkole 83
- u znajomych 131
- na osiedlu 140
- w innych miejscach 37 (Czechy, parki, boiska, nie wie, ubicacja, Kończyce M., pod mostem, domówka)

14. Z kim najczęściej młodzież zażywa się dopalacze?

- samemu 36
- ze znajomymi ze szkoły 132
- ze znajomymi z osiedla/podwórka? 140
- inne 30 (rodzice, żule, nie wie)

15. Skąd Twoim zdaniem młodzież najczęściej uzyskuje dopalacze?

- ze sklepów stacjonarnych 36
- ze sprzedaży wysyłkowej przez Internet 65
- od dealerów, znajomych 167
- inne 28 (Czechy, sam robię, nie wie)

16. Czy kiedyś miałeś styczność z dopalaczami?

- Tak 55
- nie 213

17. Gdzie miałeś do czynienia z dopalaczami? (możesz zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

- w szkole 37
- na podwórku, osiedlu 37
- na obozie, koloniach, wycieczce, wakacjach 20
- podczas spotkania ze znajomymi 41
- w domu rodzinnym 10
- nie miałem styczność z dopalaczami 164
- inne 7 (Czechy, imprezy)

18. Czy widziałeś osoby które były pod wpływem działania dopalaczy?

- tak 127
- nie 123

19. Jak zachowywały się osoby będące pod wpływem dopalaczy które widziałeś? (możesz zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

- ich zachowanie nie odbiegało od normy 27
- były agresywne lub pobudzone 53
- były bardzo spokojne 32
- towarzyszyła temu euforia 49
- widywałem wszystkie powyższe rodzaje zachowań wśród zażywających dopalacze 30
- nie widziałem żadnych niepokojących zachowań 33
- nie widziałem takich osób 118

20. Jak sądzisz, jak trudne byłoby dla Ciebie zdobycie dopalaczy, gdybyś tego chciał/chciała?

- niemożliwe 35
- bardzo trudne 34
- łatwe 108
- bardzo łatwe 72
- 3 (nie wiem)

21. Po raz pierwszy dopalaczy spróbowałeś/spróbowałaś:

- sam/ sama 11
- poczęstowali mnie koledzy/koleżanki 27
- poczęstowali mnie rodzice 15
- poczęstowali mnie inni dorośli 4
- podkradłem/podkradłam dorosłym 7
- nigdy nie próbowałem/próbowałam dopalaczy 169

22. Czy zażywałeś/zażywałaś dopalacze

- w ciągu ostatnich 12 miesięcy

- Tak 32
- nie 176

- w ciągu ostatnich 30 dni

- tak 24
- nie 208

23. Ilu, wg Twojej oceny, Twoich rówieśników zażywało dopalacze przynajmniej raz w życiu?

- mniej niż 10% 23
- pomiędzy 10% a 25% 42
- około połowa 19
- większość 20
- nie wiem 69

24. Gdzie, Twoim zdaniem, najłatwiej kupić (zdobyć) dopalacze?

- w szkole 29
- przez Internet 38
- w lokalu, dyskotecce, na ulicy 60
- na podwórku 26
- nie wiem 66

25. Ile miałeś/miałaś lat, kiedy zdarzyło Ci się PO RAZ PIERWSZY w życiu spróbować dopalaczy?

- mniej niż 20
- 14-16 6
- 16-18 11
- powyżej 27
- nie pamiętam 12
- nigdy nie spróbowałem/łam dopalaczy 137

Podsumowanie Wyników Ankiety

Celem ankiety było określenie skali i stopnia zażywania substancji psychoaktywnych przez młodzież. Chcieliśmy też dowiedzieć się, czy posiadają wystarczającą wiedzę na temat dopalaczy. Szczególnie badamy wiedzę o działaniu i skutkach ich zażywania. Sprawdzamy występowanie tych środków w środowisku ankietowanych.

Badanie zostało przeprowadzone na 250 uczniach z klas technikum i zasadniczej szkoły zawodowej. Skala zażywania dopalaczy w ich otoczeniu nie jest tak wysoka jak przypuszczano.

W większości twierdzą, że jest ona średnia lub mała. Ponadto młodzież zakłada, że zna skutki ich zażywania. Są przekonani że żyją w środowisku bezpiecznym, ponieważ tylko niewielka część z nich była namawiana do spróbowania tych substancji na terenie szkoły.

Dla większości zjawisko uzależnienia od środków psychoaktywnych to duży problem lub trudno im to jednoznacznie określić. Młodzież jest świadoma tego, że dopalacze są niebezpieczne dla zdrowia i trafnie potrafią opisać objawy po ich zażyciu. Ich zdaniem od dopalaczy można się szybko uzależnić, a wiedza uczniów o tych substancjach płynie w szczególności z mediów, Internetu, szkoły oraz od znajomych.

Z badania wynika również, że wśród młodzieży jest niewielki odsetek uczniów, którzy aktualnie zażywają substancje psychoaktywne. Niepokojący jest także fakt, że zdaniem uczniów istnieje łatwy dostęp do dopalaczy, po które uczniowie sięgają zwykle najczęściej z czystej ciekawości, uciekając od problemów w domu i szkole lub z powodu przynależności do grup młodzieżowych.

REKOMENDACJE:

- 1. Kontynuować uświadamianie uczniom zagrożeń płynących z zażywania substancji psychoaktywnych.**
- 2. Podnieść poziom realizacji programu profilaktycznego w zakresie dopalaczy.**
- 3. Przeprowadzić pogadanki na temat uzależnień od substancji niebezpiecznych dla zdrowia.**
- 4. Przeprowadzić prelekcje dla rodziców w tym zakresie.**

Zespół ds Ewaluacji Wewnętrznej
w Zespole Szkół Technicznych
w Cieszynie

